

OPRÅB

Overgrebene imod irakerne fortsætter i ly af sommerferien

Hjemkommet fra en mindre ferie og efter en hektisk uge med forsøg på at bistå nogle få at de hårdt prøvede irakiske familier bliver jeg som asyladvokat nødt til at give et overblik over, hvad vi er i færd med i Danmark. Efter danske normer er der tale om helt uanstændige, overlagte og unødvendige overgreb mod mange enkeltpersoner og familier. Og deportationerne søges bevidst skjult for offentligheden.

Baggrunden

- vi har på kanten af grundlovens § 63 ved lov gjort Flygtningenævnets afgørelser endelige, uanset Nævnet blot er et af mange administrative råd og nævn uden egentlige domstolsgarantier,
- Nævnet har i årevis afgjort asylsager fra Irak uden behørigt hensyn til anbefalinger fra FN's flygtningeafdeling, UNHCR,
- vi har siden 2003 skærpet reglerne om "motivationsfremmende foranstaltninger" for at formå de afviste til udrejse og dermed påført yderligere lidelser til dem, der har lidt under Saddam, og hvis familier efter koalitionen indtog i 2003 led yderligere på grund af terror, fundamentalistiske militser og generel ustabilitet,
- vi har trodset gentagne anbefalinger fra UNHCR siden 2004 om at undlade at lægge et sådant pres på netop irakere på grund af sikkerhedssituation i landet,
- vi har derved bevidst gjort de afviste rodløse ved diverse centerflytninger, svækket deres ressourcer og virkelyst ved i flere år at nægte deres børn normal skolegang, nægte dem at tage imod tilbudt arbejde osv.,
- derved er mange børn og voksne blevet psykisk syge eller skrøbelige,
- vi har negligeret UNHCR's opfordring i december 2006 om at give asyl eller anden opholdstilladelse til alle fra det centrale og sydlige Irak,
- vi har i år presset en hjemsendelsesaftale igennem med irakiske myndigheder for de således afviste, og
- vi har arrogant gennem årene afvist international kritik bl.a. fra Europarådet, fra EU-parlamentet og senest i år direkte fra UNHCR efter den indgåede hjemsendelsesaftale.

Skæbnerne

Derfor står følgende nu til hjemsendelse (et lille udpluk):

- den enlige, syge kvinde, der ikke kan få opholdstilladelse til sig selv og sin psykisk syge 15-årige søn, selvom hun tillige har en voksen datter og søn med opholdstilladelse i Danmark/Sverige,
- den unge mand (nu frihedsberøvet), som har kone og 2 børn i Danmark, men hvis hustru/samlever ikke opfylder alle de stramme betingelser for familiesammenføring,
- mange familier, hvor enten far, mor eller børn er psykisk syge, dog ikke tilstrækkeligt syge til at opfylde Integrationsministeriets kriterier for humanitær opholdstilladelse (livstruende sygdom),
- flere enlige kvinder, der har haft ægteskabslignende forhold i Danmark, og som risikerer æresdrab ved returnering,
- torturofferet (frihedsberøvet), der var fængslet 7 år under Saddam, hvis tilbageværende hustru og 3 børn opgav ham efter seks års ventetid, og hvis danske kæreste og stedbarn gennem 2 år nu står til at miste ham, og endelig
- flere mænd og kvinder (2 frihedsberøvet), der tilhører religiøse eller etniske mindretal, som af UNHCR opfattes som særlige risikogrupper.

Som det fremgår, er flere fra de nævnte grupper allerede frihedsberøvet, og derved bliver disse asylsøgere for første gang i deres tid i Danmark stillet for en domstol: Retten i Hillerød. Retten afsætter et kvarter til hver og påser udelukkende, om der er den fornødne hjemmel til frihedsberøvelse. Og her er et afslag fra Flygtningenævnet og modvilje mod udsendelse tilstrækkeligt.

Det er kun takket være hjælpsomme borgere - herunder de unge hjælpere i Brorsons kirke, Bedsteforældre for Asyl og de mange andre græsrodsbevægelser på området - at nogle af de pågældende sager er kommet frem i lyset. Nogle er blevet henvist til Dansk Flygtningehjælp, advokater eller andre og er søgt genoptaget. Genoptagelsen søges enten som asylsag i Nævnet, som humanitær sag i Ministeriet eller som "særlig sag" hos Udlændingesservice. Sagsbehandlingen hos disse myndigheder tager normalt mindst 3-4 måneder, men efter hjemsendelsesaftalen er afgørelserne - flest afslag - begyndt at komme efter få uger.

Under disse forhold, hvor hver sag kræver forberedelse - oftest ved frivilligt arbejde -, kan det ikke undgås at visse sager aldrig kommer frem til et forsøg på genoptagelse. Og risikoen herfor er størst for de mest tilbagetrukne, dem der efter mange års pres ikke orker at gøre opmærksom på sig selv, men blot sygner hen. Den individuelle behandling af sagerne - der af Flygtningenævnet fremhæves som et gode - kan derfor let medføre forskelsbehandling. ALLE afviste irakere er jo blevet behandlet i strid med FN's anbefalinger. Desuden er den individuelle behandling meget ressourcekrævende.

Derfor er der brug for opbakning fra flere politikere! Hvor længe vil I tillade, at et fremmedfjendsk parti overlades monopol på udlændingepolitikken i Danmark? Hvor mange flere ofre for sygdom, familietragedier og selvmordsforsøg skal der til? Hvor mange flere børn, der ikke kan sove om natten, fordi de frygter at politiet næste gang besøger deres familie midt om natten for at sende dem til et land, de kun kender fra mediernes omtale af terrorbomber?

Det kan ske ved en særlov, men der er også muligheder inden for gældende udlændingelov. Praksis kan ændres, så den stemmer bedre med ordlyden i den nuværende udlændingelov: § 9b stk. 1 om humanitær opholdstilladelse gives kun til livstruende syge, men ordlyden er, at "væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen". Og opsamlingsbestemmelsen i lovens § 9c stk. 1 benyttes meget sjældent, skønt ordlyden passer på de fleste afviste irakere: "Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor".

Jeg håber med dette indlæg at forhindre yderligere deportationer som den, der fandt sted for Mufsal, en af de seks irakere, der uden varsel den 25. juni blev vækket kl. 3 om natten i fængslet i Sandholm, og som blev hindret i både at kontakte sin familie i Danmark og sin advokat, før han samme morgen blev tvunget på et flyet til Bagdad efter otte års lidelser som afvist i Danmark.

Helge Nørrung
Talsmand for Foreningen af Udlændingeretsadvokater